

Briselē, 21.6.2018.
COM(2018) 484 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI,
kas sniegts saskaņā ar Padomes Direktīvas 2006/112/EK 395. pantu

1. PAMATINFORMĀCIJA

Saskaņā ar 395. pantu Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvā 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (PVN direktīva) Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu var atļaut jebkurai dalībvalstij ieviest īpašus pasākumus, lai atkāptos no direktīvas noteikumiem ar nolūku vienkāršot PVN iekasēšanas procedūru vai lai nepieļautu noteiktu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Tā kā ar šo procedūru paredz atkāpes no PVN vispārīgajiem principiem, tad saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas konsekvantajiem nolēmumiem tādām atkāpēm vajadzētu būt samērīgām un to tvērumam ierobežotam.

Ar vēstuli, kas Komisijā reģistrēta 2016. gada 19. jūlijā, Itālija pieprasīja atļauju piemērot pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 193. panta un ļauj Itālijai piemērot apgrieztās maksāšanas sistēmu, ja konsorcijs dalībnieki konsorciem piegādā preces un sniedz pakalpojumus. Tā kā Itālijas sniegtā informācija nebija pietiekama, lai izskatītu tās iesniegto pieprasījumu, Komisija Itālijai nosūtīja vairākas vēstules, kurās lūdza papildu skaidrojumus, un Itālija un Komisija pieprasījumu vairākkārt apsprieda mutiski. Ar 2018. gada 28. marta vēstuli saskaņā ar PVN direktīvas 395. panta 2. punktu Komisija informēja pārējās dalībvalstis par Itālijas iesniegto pieprasījumu. Ar 2018. gada 3. aprīļa vēstuli Komisija paziņoja Itālijai, ka tās rīcībā ir visa informācija, ko tā uzskata par vajadzīgu pieprasījuma izvērtēšanai.

Parasti persona, kas atbild par PVN nomaksu nodokļu iestādēm, saskaņā ar PVN direktīvas 193. pantu ir nodokļa maksātājs, kurš piegādā preces. Itālijas pieprasītās atkāpes mērķis ir pārcelt atbildību uz nodokļa maksātājiem (šajā gadījumā — konsorciem), kuriem to dalībnieki piegādā preces un sniedz pakalpojumus (tā sauktā apgrieztās maksāšanas sistēma). Pieprasītās atkāpes mērķis ir cīnīties pret nodokļu nemaksāšanu.

2. APGRIEZTĀ MAKSĀŠANA

Saskaņā ar PVN direktīvas 193. pantu PVN maksā nodokļa maksātājs, kas veic preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu. Apgrieztas maksāšanas sistēmas mērķis ir pārcelt minēto atbildību uz nodokļa maksātāju, kuram tiek piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi.

Ja tiek noteikts, ka par PVN nomaksu atbild persona, kam piegādā preces vai sniedz pakalpojumus, tad piegādātājs neiekasē un nesaņem PVN no pircēja. Tāpēc piegādātājs nevar pazust, nesamaksājis PVN summu valsts kasei. Šajā ziņā ir atzīts, ka apgrieztās maksāšanas sistēma ir reāls pagaidu instruments cīņā pret krāpšanu.

3. PIEPRASĪJUMS

Itālija ir pieprasījusi īpašu pasākumu, ar ko atkāpjas no PVN direktīvas 193. panta, attiecībā uz apgrieztās maksāšanas sistēmas piemērošanu, ja konsorcijs dalībnieki konsorciem¹² piegādā preces un sniedz pakalpojumus.

¹ Pastāvīgs konsorcijs ir kopīga organizācija, kuru veido vairāki subjekti, kas izveidoti, lai regulētu vai veiktu konkrētu darbības posmu dažādiem iesaistītajiem uzņēmumiem.

Pieprasījumā Itālija ir norādījusi, ka, ieviešot apgriezto maksāšanu preču piegādēm un pakalpojumu sniegšanai starp konsorcijs dalībniekiem un konsorciju, tiktu nodrošināta tūlītēja tādu nodokļu nemaksāšanas shēmu ierobežošana, kurās konsorciju dalībnieki nedeklarē un/vai nenomaksā valstij PVN. Turklāt tādējādi varētu atturēt iespējamus krāpniekus un, samazinoties revidējamo konsorciju skaitam, nodokļu kontrole varētu kļūt efektīvāka.

4. KOMISIJAS VIEDOKLIS

Komisija, saņēmusi pieprasījumus saskaņā ar 395. pantu, tos pārbauda, lai pārliecinātos, vai ir izpildīti pamatnosacījumi šādu pieprasījumu apmierināšanai, tas ir, vai ierosinātais īpašais pasākums vienkāršo procedūras nodokļa maksātājiem un/vai nodokļu administrācijai un vai ar šādu pasākumu var novērst konkrētu veidu nodokļu nemaksāšanu vai izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Lai panāktu, ka atkāpes netraucē vispārējās PVN sistēmas darbību, ka atkāpju tvērums ir ierobežots un tās ir nepieciešamas un samērīgas, Komisija šajā jautājumā vienmēr bijusi rezervēta un piesardzīga.

Tādēļ ikviena atkāpe no sadalītā maksājuma sistēmas var būt tikai galējs līdzeklis un ārkārtas pasākums, un ir jāsniedz garantijas par piešķirtās atkāpes nepieciešamību un ārkārtas raksturu.

Itālija nav pierādījusi ne iespējamo ar konsorciju un to dalībnieku attiecībām saistīto nodokļu krāpšanas problēmu raksturu, ne apjomu, kaut arī Komisija šādu informāciju ir vairākkārt lūgusi.

Ir grūti iedomāties, kā ar PVN saistītas krāpšanas problēmas var rasties konsorciju un to dalībnieku attiecībās — konsorcijam vajadzētu darboties savu dalībnieku vārdā. Turklāt, ņemot vērā šīs īpašās attiecības, Itālijai vajadzētu būt iespējamam vērsties pret krāpšanu ar pienācīgiem kontroles pasākumiem. Katrā ziņā Komisija aizvien ir gatava uz klausīt Itālijas lūgumus pēc palīdzības ar PVN nemaksāšanu saistīto problēmu risināšanai.

Tādējādi, tā kā Itālija nav pierādījusi, ka atkāpes pasākums ir pieprasīts, lai cīnītos pret krāpšanu vai lai vienkāršotu procedūras nodokļa maksātājiem un/vai nodokļu administrācijām, kā paredzēts PVN direktīvas 395. pantā, tad pieprasījums neatbilst nosacījumiem, kas izklāstīti minētajā pantā.

5. SECINĀJUMS

Ņemot vērā minētos apstākļus, Komisija iebilst pret Itālijas pieprasījumu.